

»Vem faan kommer hit så här års?«

Putte Eby, tidigare platschef på Abisko turiststation

Så lyckades Putte Eby förvandla svinkalla Abisko till en het vinterdestination – av en slump.

»Jag och min fru tog över Abisko turiststation 2003. Då gick stationen tre miljoner back varje år och vårt uppdrag var att lösa det. Inte någon lätt uppgift eftersom Abisko ligger arton timmar från Stockholm med tåg och det i princip är helt mörkt flera månader om året. Om sommaren gick det ju bra, då var det fullbokat med vandringsturister, men åtta och en halv månad var det nästan helt tomt på folk.

Vi hade 50 anställda, men i oktober åkte alla hem, och vår familj bodde ensamma kvar på vinden i den jättestora turiststationen. Resten av huset var nedsläckt och elementen stod på fem grader. Kolsvart ute och kolsvart inne. En kväll i november gick jag nerför trapporna med min tvååriga son på armen, på väg till tvättstugan i källaren. Att gå genom det där kalla mörka huset ... det var lite som i filmen *The Shining*. Just när vi passerade ytterdörren hörde jag att det var någon som knackade på. »Vem faan är det som kommer hit så här års?« tänkte jag.

Det var ganska läskigt men jag öppnade ändå. Därute i midvintermörkret stod en två meter lång japan i brun skinnrock. Han var helt stelfrusen och kunde knappt prata så jag tog med honom upp till köket där han fick lite varm soppa och bröd. När han började tina upp så frågade jag varför han var här. »Alola« sa han. Alola? Jag fattade inte först, men efter en stund kopplade jag: Aurora borealis, det latinska ordet för norrsken. Jag undrade varför han kommit till Abisko. Han sa att det var världens bästa ställe – det hade han läst på en japansk nördhemsida om norrsken.

Vi satt där i köket flera timmar och pratade oss fram så här knaggligt, och jag förstod att han hade tagit ett flyg Tokyo - Helsingfors, sedan Helsingfors - Rovaniemi, därifrån buss till Kiruna, och tåg till Abisko. Och nu satt han här. Där tändes en liten lampa i mig – kan han göra den här långa resan så har norrskenet en dragningskraft som jag inte har förstått.

Veckan efter åt jag lunch på en konferens i Luleå och berättade om det här. Då sa en kille längre ner vid bordet: »Ja, men det stämmer nog att Abisko är världens bästa ställe att se norrsken på, för det är Sveriges molnfriaste plats.« Han hade jobbat med satellitforskning, visade det sig. Så då sa jag: »Nu kör vi, nu ska vi tala om för hela världen att Abisko är världens bästa tillgängliga ställe att se norrsken på.« Och sen arbetade vi för det i sju år.

Att betrakta en grupp japaner som ser norrsken är verkligen en upplevelse. Multipla orgasmer kan man säga, de ger sig hän fullständigt – skriker, klappar, hoppar, fnissar och kissar nästan på sig. Jag har frågat hundratals japaner varför de är så intresserade av norrsken och de har ofta svårt att förklara det, men många säger att himlakrafter och naturväsen fascinerar dem. Från Japans nordspets kan man se norrsken ungefär vart åttonde år, och det sägs att en sak man ska göra för att kunna dö lycklig är att se norrsken. En annan japansk sanning är att barn som avlas under norrsken blir särskilt begåvade, och det var inte helt sällan man såg unga par

försvinna in på toaletten uppe vid Aurora Sky Station när det lyste på himlen. När vi lämnade turiststationen 2010 så gick det någon miljon plus istället för minus. Tillsammans med Ishotellet hade vi lyckats sätta midvintern i Kiruna på kartan. Numera har vinterturismen gått om vandringsturismen, högsäsongen är december till januari och det går direktflyg från Tokyo till Kiruna. Det är inte bara japaner som gillar norrsken: London - Kiruna går det också flyg två gånger i veckan sedan 2012. Men alla som gillar norrsken vet att japanerna gillar det allra mest, så om japanerna är där så vet man att det är bra.«

Torsdag 6 februari börjar SAS för första gången köra direktflyg Köpenhamn-Kiruna, två gånger i veckan.